

עת"א 10615/04/22 - גונן שגב נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עת"א 10615-04-22 שגב(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

לפני	כב' השופטת רננה גלפז מוקדי
עותר	גונן שגב (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני עתירת אסיר (להלן: "**המבקש**") להורות למשיבים לאפשר לו קבלת טיפול בדמות שיחות פרטניות עם עובדת סוציאלית.

המבקש טוען בעתירתו כי מזה ארבע שנים הוא מוחזק במאסר מבלי שנפגש, ולו פעם אחת, עם גורם אבחנתי, טיפולי או בטחוני. הוא פנה בעל פה ובכתב לעו"ס האגף, לאחראית תחום עו"ס בבית הסוהר ולמפקד בית הסוהר אולם לא זכה לתשובה. המבקש הפנה להחלטת בית המשפט בעתירה קודמת (22342-12-21) לפיהם אין כל ראייה כי המבקש זנח את מניעיו הביטחוניים וטען כי בניגוד לכך, בגזר דינו נקבע ברורות כי "אין עדות לנזק קונקרטי שנגרם לביטחון המדינה" וכי לא יתכן שנקבע כי עליו להוכיח כי שינה את דרכיו אולם אין כל גורם אבחנתי טיפולי או בטחוני שנמצא עימו בקשר ויכול להעיד על שינוי דרכיו.

לעתירה צורפה בקשה לפטור מתשלום אגרה.

2. המשיבים טענו כי המבקש הינו אסיר בטחוני אשר הורשע בכתב אישום המגולל שורה של עבירות של ריגול חמור ומסירת ידיעות לאויב וזאת משנת 2013 למשך מספר שנים וזאת לאחר ששוחרר מעונש מאסר בגין עבירות סמים. המבקש שימש מקור מודיעיני עבור איראן ובין היתר מסר מידע אודות מערך האנרגיה בישראל, הצביע על בסיסים ומוסדות של שירותי הביטחון, מסר שמות אישים הקשורים בענייני בטחון. הוא נפגש במדינות שונות עם מפעיליו, יצר עימם קשר באמצעים שונים, בהם מוצפנים ואף ניסה לשדל קצין מילואים בכיר להגיע לפגישה עם האיראנים.

המשיבים הדגישו כי ההבחנה בין אוכלוסיית האסירים הפליליים לבין אוכלוסיית האסירים הביטחוניים קבועה בפקודת הנציבות 03.02.00 "כללים ביחס לאסירים ביטחוניים" (להלן: "**הפקודה**") והיא מפרטת מגבלות מיוחדות המוטלות על אוכלוסייה זו. סעיף 4(ב) לאותה פקודה מכיר באפשרות להסרת מגבלות מאסיר בטחוני

בהתקיים שני תנאים מצטברים. האחד, כי מדובר באסיר שלא היה חבר בארגון עוין ולא סייע לארגון עוין עובר לביצוע העבירה או באסיר שהיה חבר בארגון עוין או סייע לארגון עוין עובר לביצוע העבירה ושב"כ או גורם בטחוני אחר שעניינו של האסיר מוכר לו שוכנע, לאחר שקיבל נתונים אודותיו מגורמי המודיעין בשב"ס, כי חל באסיר שינוי בולט וממשי וכי הוא ניתן כל מגע, ישיר או עקיף, עם ארגון כאמור ו/או עם חברי ארגון כאמור והוא אינו מקבל כל טובת הנאה מארגון כאמור.

התנאי הנוסף, הוא כי על פי חוות דעת שב"כ או גורם בטחוני אחר שעניינו של האסיר מוכר לו, לאחר שקיבל חוות דעת גורמי המודיעין בשב"ס, כי לא נשקפת כתוצאה מכליאתו בנפרד מאסירים ביטחוניים או מאי הטלת מגבלות מיוחדות עליו, סכנה לפגיעה בביטחון המדינה.

המשיבים הוסיפו וטענו כי ככלל, שב"ס אינו מקיים קבוצות לטיפול ייעודי לאסירים ביטחוניים, זאת כיוון שהרקע לביצוע העבירות על ידי אותם אסירים קשור בתפיסות אידיאולוגיות. הם הפנו לרע"ב 5555/14 **סלהב נאאל נ'** **ועדת השחרורים** (8.12.14) אשר קבע בחינה דו שלבית, כאשר בשלב הראשון על המבקש לעמוד בתנאי סעיף 4(ב) לפקודה ורק לאחר מכן יוכל להיפגש עם עו"ס לפגישת אבחון אשר בסיכומה, אם ייקבע כי יש לו פוטנציאל טיפולי, הוא ישולב בטיפול פרטני.

בעניינו של המבקש, נטען כי הוא אסיר בטחוני בעל מאפיינים ייחודיים ורגישים וכי זוהי הסיבה היחידה בעטייה הוא מוחזק באגף אסירי עבודה בכלא גלבע וזאת, בין היתר, בשל שיקולים ביטחוניים ומודיעיניים וכיוב'. המבקש לא הוכיח כי זנח את מניעיו הביטחוניים והוא כלל אינו עומד במבחן סעיף 4(ב) האמור. לפיכך, דין העתירה להידחות.

3. בדיון מיום 1.5.22 חזר המבקש, אשר טען בעצמו, על הדברים המובאים בעתירתו והוסיף כי הציל אנשים וזכה להוקרה באותה תקופה ממש שבה היה בקשר עם האיראנים. הוא חזר וטען כי הודיע למוסד אודות הקשר שקיים אם האיראנים אולם נאמר לו בתשובה כי הוא שקרן. לדבריו, הונע מתוך רצון לחזור ארצה בראש מורם, לא מאידיאולוגיה כלשהי, אלא מ"טמטום", כלשונו. המבקש טען כי הודה במסגרת הסדר הטיעון כדי "לקצר את ההליך" ומאחר שלא היה מסוגל להתמודד נפשית עם מה שקרה. המבקש טען כי אין לו כל דרך להוכיח כי זנח את המניעים האידיאולוגיים וכאמור, מעולם לא היו לו מניעים כאלו.

המשיבים הציגו בפני בית המשפט חוות דעת חסויה של שב"כ ולאחר הערות בית המשפט ביקשו לשקול הגשת חוות דעת מפורטת יותר של שב"כ וכן לזמן נציג שב"כ שיוכל למסור הבהרות לבית המשפט.

4. לדיון אשר התקיים היום התייצב המבקש מלווה בעורכת דין וכן התייצבו לדיון ב"כ המשיבים ונציגי שב"כ.

ב"כ המבקש ביקשה להגיש לבית המשפט דו"ח אבחון פסיכולוגי שנערך על ידי ראש ענף פסיכולוגיה בשב"ס וזאת על מנת להוכיח, על יסוד האמור בסיכום הדו"ח, כי "חלק נכבד ממניעיו (של העותר - התוספת אינה במקור - ר.ג.מ.) היו רגשיים תדמיתיים כניסיונות לשיקום הדימוי העצמי ולחווית כישלון". ב"כ המבקש הדגישה כי לא היו למבקש כל מניעים אידיאולוגיים, אלא מניע כספי בלבד וכי הוא מבקש מסגרת שיקומית שברבות הימים תאפשר לו להציג הפחתה במסוכנות לצורך שחרור על תנאי. המבקש עומד בתנאי סעיף 4(ב) משום שאין לו אידיאולוגיה נגד המדינה והוא לא היה חבר בארגון עוין ואין כל סכנה שנשקפת מצידו לביטחון המדינה.

המבקש ביקש לטעון כי לא יתכן שהאבחון הפסיכולוגי לא היה לנגד עיני שב"כ כאשר נתן את חוות דעתו ביחס אליו. לדבריו, ביקש במהלך תקופת מאסרו לפגוש נציג שב"כ ולא נענה. הוא חזר וטען כי נחטף לארץ ובשל כך חווה פוסט טראומה.

המשיבים הפנו להחלטת בית המשפט במסגרת עתירה קודמת שנגעה לשיחות טלפון, אותה עתירה המצויה בדיון בפני ערכאת הערעור בימים אלו, אשר בה נקבע כי המבקש לא הוכיח כי שינה את דרכיו וזנח את האידאולוגיה אשר הובילה אותו לבצע את העבירות בגין הוא מרצה עונש מאסר. המשיבים טענו כי האבחון הפסיכולוגי אשר הוצג מבוסס על דבריו של המבקש בעצמו מבלי שעורך האבחון היה חשוף לפרטים הנוגעים לכתב האישום ולחקירה בעניינו של המבקש או לעמדת שב"כ ועל כן אין לתת לכך משקל ממשי. המשיבים הגישו חוות דעת שב"כ מעודכנת וביקשו לקיים דיון בדלתיים סגורות, בו יישמעו נציגי שב"כ אשר התייצבו לדיון.

בהתאם, התקיים דיון כאמור, אשר תועד בפרוטוקול חסוי ובו ניתן מענה לשאלות שונות של בית המשפט ביחס לשאלה המרכזית שבמחלוקת הנוגעת למניעיו של המבקש בביצוע העבירות.

5. אין מחלוקת בדבר הגדרתו של המבקש כאסיר בטחוני וכפועל יוצא, תחולת פקודת נציבות שב"ס 03.02.00 על עניינו. סעיף 4(ב) לפקודה מאפשר חריגה מן הכלל הקבוע בסעיף 4(א) לפיו אסיר בטחוני יוחזק באגף בטחוני, הן באופן שייקבע כי יוחזק באגף שאינו אגף בטחוני, הן בהסרת המגבלות החלות על פי הפקודה על אסירים ביטחוניים, או חלקן. לצורך כך, על האסיר לעמוד בשני התנאים המצטברים הקבועים בסעיף 4(ב) כפי שהובאו מעלה במסגרת תגובת המשיבים לעתירה.

6. מעמדת שב"כ החסויה אשר הוגשה לעיוני עולה כי מניעיו של המבקש בביצוע העבירות בהן הורשע, היו אידיאולוגיים. הדבר נלמד גם מכתב האישום המתוקן, אשר בו הודה ועל פיו הורשע המבקש. כתב האישום הוגש במסגרת ההליך הפלילי בדלתיים סגורות אך הוצג לעיוני על ידי נציגי שב"כ במסגרת הדיון במעמד צד אחד, זאת משום שגזר הדין אינו מפרט את פרטי העבירות בהן הורשע המבקש. עיון בכתב האישום מלמד על מסכת של אירועים, על פני שנים, הכוללים מעשים מסוגים שונים, מערבים גורמים שונים, כאשר המסקנה המתבקשת היא, כפי שנטען על ידי שב"כ, כי למשיב היה מניע אידיאולוגי מבוסס וחזק לפגוע בביטחון המדינה וכי מעשיו, כפי שעולה מעמדת שב"כ, סיכנו ומסכנים את מדינת ישראל.

מכאן, אין בפני חוות דעת שב"כ לפיה ניתן לקבוע כי חל במבקש שינוי בולט וממשי. יתרה מכך, שב"כ סבור כי נשקפת סכנה מצד המבקש, אם יוסרו המגבלות המיוחדות המוטלות עליו.

אוסף ואומר עוד, כי המבקש, חרף ההזדמנות אשר היתה בידיו במהלך שני הדיונים, עמד על טענתו כי לא היו לו מעולם מניעים אידיאולוגיים ועל כן, גם לא היה צריך לשנות את דרכיו. הוא גם לא טען אחרת במסגרת טענותיו הכתובות. עמדה זו של המבקש קשה לקבל, לאור שורת מעשיו של המבקש, בהם הורשע, והנזק, גם אם לא היה נזק קונקרטי, אשר עלול היה להיגרם ועוד עלול להיגרם כתוצאה מן המידע שמסר המבקש לאיראן. מדבריו של המבקש בעצמו לא עולה כי שינה דבר מה בדרכיו וטענתו כי לא היתה לו כל כוונה, בשורת המעשים החמורים המתוארת בכתב האישום, לפגוע במדינת ישראל - היא לכל הפחות תמוהה, וכאמור, המסקנה המתבקשת מן הדברים היא הפוכה.

מכאן, אני תמימת דעים עם בית המשפט המחוזי אשר במסגרת החלטתו בעת"א 22342-12-21 קבע כי המבקש לא הוכיח כי שינה את דרכיו.

7. לאור האמור, הגעתי למסקנה כי המבקש אינו עומד בתנאי סעיף 4(ב) לצורך הסרת המגבלות, ועל כן, גם אין מקום להמשיך ולבקש התייחסות עו"ס לשאלה האם יש לו פוטנציאל שיקום.

מכאן, דין העתירה להידחות.

אוסף ואומר, בשולי הדברים, ואולי מעבר לצורך, כי על פי דו"ח האבחון הפסיכולוגי, הומלץ כי המבקש יהיה נתון במעקב עו"ס ויש לוודא כי אכן הדבר מתבצע.

המזכירות תמציא את החלטתי לב"כ הצדדים ולעותר בעצמו.

ניתן היום, כ"ד אייר תשפ"ב, 25 מאי 2022, בהעדר הצדדים.